ISSUE RAISED	BY WHOM AND WHEN	RESPONSE GIVEN BY EIA AND TSHIPI PROJECT TEAM (as amended for the purpose of the scoping report)
7km from the Mamatwan Mine, our house shakes when blasting takes place and several cracks have appeared along the walls of our house. There are times when the blasts seems to be a lot more severe than most. We have asked the Mamatwan Mine to reduce the charge but they say that they need large blasts to access the ore. It is also very strange to us that blast measurements are never taken at our house when these blasts are so severe. This house has a lot of meaning to us; it was built in 1928 and has been in the family for generations.		scoping report. This will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.
The portion of my farm which borders the mine is the best grazing land that I have. Cattle are trying to get away from the blasting and this means that they stampede and push through the fences. If we know what times blasting is going to occur at Tshipi we can take corrective action.	Andrew Pyper, comments raised at scoping meeting with authorities, 30th July 2013	Blasting at Tshipi is done in parallel with the blasting at Mamatwan. This takes place at a prescribed time, normally 13h00 or 17h00.
Socio-economic issues: compensation, land use and well-being		
While the mine may not necessarily be directly responsible for all the problems that we have experienced in the past, the mine is however indirectly responsible for a lot of the problems we have experienced. We would not experience these problems if the mine was not here. These indirect problems include: • Three years ago there was a fire on our property which we are certain was started by Eskom during the installation of the powerline for Tshipi. The reason we are certain that this fire was started by Eskom is because the fire started in the middle of the veld, close to where	Machiel Andries Kruger, comments raised during social scan, 5th July 2013	Your concern regarding veld fires, and the death and theft of livestock have been noted. This will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report. Your concern regarding veld fires, the death and theft of livestock have been noted. This will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.

ISSUE RAISED	BY WHOM AND WHEN	RESPONSE GIVEN BY EIA AND TSHIPI PROJECT TEAM (as amended for the purpose of the scoping report)
Eskom was working and not along the road where people sometimes throw cigarettes out their car windows. We opened up a case at the police station but we were told that we did not have a case. The case is still open but to this day nothing has been done to resolve this. The loss of grazing land is a huge expense as we need to find alternative land where our cattle can graze. • There have been several fires since the Tshipi Borwa Mine has been in construction. On one occasion when our son was trying to put out a veld fire on the farm Moab 700, his bakkie caught alight and we almost lost our son and he was in intensive care for a few days • During the establishment of the Eskom powerline, the people that were working on this powerline did not close the gates and as a result out cattle go into the road and one of our cows was hit by a vehicle. It should however be noted that we were compensated for this • Some of our calves on the farm Moab 700 have been slaughtered and being sold to people working at the mine. • Just to give you another example of how mines do not work together with farmers even though this is not associated with the Tshipi Borwa Mine, a ore truck broke down one the side of the road near one of our other farms and caught alight. We have an electric fence around this specific farm and the power box and panels were burnt down as a result of the		Your concern regarding veld fires, the death and theft of livestock have been noted. This will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.

ISSUE RAISED	BY WHOM AND WHEN	RESPONSE GIVEN BY EIA AND TSHIPI PROJECT TEAM (as amended for the purpose of the scoping report)
fire that started from the ore truck. It cost us R40 000.00 to replace the power box and panels. We are aware that this could have happened to anyone, but once again it was a mine vehicle and we were not compensated.		
We are aware that the mines are here to stay, but so are the farmers. A system needs to be put in place to ensure that the mines and the farmers are able to work together. We as farmers have made contributions for mines. One such example is providing Tshipi with a pipeline and railway line servitude. We have never denied the mines in the area anything but when the mines have directly or indirectly had an impact towards farmers; the mines needs to provide some form of compensation. We are getting very frustrated because we incur so many expenses when we need to resolve problems caused by mines and the mines just makes money.	Machiel Andries Kruger, comments raised during social scan, 5th July 2013	Your comments have been noted and will be forwarded to the Tshipi for consideration.
We had a lease agreement with the PHB Billiton to use portion 3 of the farms Mamatwan 331 and Moab 700 for grazing purposes. This lease agreement was valid for 9 years. We were told by BHB Billition that we had to get off the land, because Tshipi will be establishing a mine and as such the grazing lease agreement was cancelled even though the 9 year period had not been completed.	Machiel Andries Kruger, comments raised during social scan, 5th July 2013	Your comments have been noted. The cancellation of the lease agreement was done in accordance to the relevant lease agreement.
There are no ablution facilities in the northern area of the Tshipi site. The mine staff are jumping over the fences and using my veld as a lavatory. There are also instances of littering.	Andrew Pyper, comments raised at scoping meeting with authorities, 30th July 2013	This has been identified as an issue in Section 3 of the scoping report and will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.

ISSUE RAISED	BY WHOM AND WHEN	RESPONSE GIVEN BY EIA AND TSHIPI PROJECT TEAM (as amended for the purpose of the scoping report)
Will there be any encroachment onto my property? I am concerned that there will be dumping of waste rock on my property.		There will be no dumping and no encroachment onto your property. Tshipi is not permitted to extend beyond its mining rights area. The pit will be developed in a north westerly direction and legislation stipulates that there must be a 15 m boundary between opencast operations and neighbouring farms.
Biodiversity issues		
Vegetation is susceptible to both diesel fumes as well as diesel spills. Some sort of investigation should be undertaken in which the issue is studied from a grazing perspective and the impact that this will have on livestock. Tshipi should take remedial measures to avoid or lessen the impact that such spills and emissions have on surrounding flora.	Andrew Pyper, comments raised at scoping meeting with authorities, 30th July 2013	The diesel which is stored on site for refuelling of machinery and generators is contained and bunded. If and where spills or leaks do occur, Tshipi will follow the necessary clean up procedure so as to minimise the impacts associated therewith. This has been identified as an issue in Section 3 of the scoping report and will be addressed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.
Rehabilitation issues		
In the Kalahari, when the surface is disturbed, this takes years and years to recover. To establish even a small amount of vegetation takes up to 20 years and during this time only the pioneer species will recover. The better grasses and shrub species may take much longer. Existing farming activities have already resulted in the disturbance of naturally occurring grass species and, due to overgrazing and mis-management, many species have become threatened. Each time there is some sort of disturbance relating to mining, this existing effect is compounded.	Andrew Pyper, comments raised at scoping meeting with authorities, 30th July 2013	Rehabilitation will be conducted in accordance with the existing EMP which takes the constraints of the land and climate into account in relation to vegetation re-establishment. Detail on this will be provided in the EMP amendment an ecology issues will be assessed in accordance with the terms of reference set out in Section 6 of the scoping report.

APPENDIX 2: TERMS OF REFERENCE FOR FURTHER INVESTIGATIONS (SECTION 6.1 OF SCOPING REPORT)

6.1 FURTHER INVESTIGATIONS

The proposed terms of reference for further investigations are discussed below. The terms of reference of these tasks have been designed to address all the issues that have been identified in the scoping process. These investigations will cover construction, operation, decommissioning and closure phases where relevant and conceptual closure planning principles (including post-closure management) will be incorporated into the EIA/EMP amendment report. The main component of the tasks is assessment work by specialists, SLR and the Tshipi project team. The outcome of this set of tasks includes specialist reports and the EIA/EMP amendment report.

6.1.1 Geology

It is proposed that no specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.2 Topography

It is proposed that no specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.3 Soils and land capability

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.4 Land use – on site and surrounding agricultural and residential uses

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA (Metago, May 2009) report and consider additional land use issues raised by IAPs during the scoping process. The assessment and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.5 Blasting

It is proposed that no specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). SLR will also take into account landowner concerns relating to the effects of blasting on housing as well as livestock. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.6 Disturbance of roads by project related traffic

It is proposed that no further investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The current condition of roads in the area are of concern to land owners and this will be taken into account during the EIA and EMP phase. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.7 Flora and fauna

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009) and the biodiversity specialist study (EMS, November 2008) undertaken for the approved EIA and EMP. SLR will also consider landowners concerns relating to the limitations around vegetation re-establishment for rehabilitation and the effect of fuel fumes on plants albeit that there is limited quantitative data on the latter issue. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.8 Hydrology (surface water)

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.9 Groundwater

It is proposed that the dewatering related impact assessment will remain unchanged and this will be included in the EIA and EMP with the associated mitigation measures

Regarding the potential for groundwater pollution dispersion, a detailed investigation will be conducted by SLR on the backfilling proposal specifically. The study will have the following objectives:

- To update the conceptual site model for the Tshipi Borwa Mine;
- To geochemically characterise mineralised waste material proposed for backfilling the pit;
- To assess the potential impacts on the water environment through the backfilling of the pit with waste material; and
- To provide recommendations to mitigate potential impacts on the groundwater environment.

No specific assessment is required for the other infrastructure and activities because these have been previously assessed and where relevant the previous assessment will be included in the EIA and EMP.

6.1.10 Air Quality

The expansion of the diesel storage facility at the Tshipi Borwa Mine will require an air emission license (AEL) from DENC. An air quality impact assessment will be undertaken in support of the AEL application. The air quality impact assessment will include:

- identifying additional potential dust and other emission sources at the mine;
- updating the model for these emission sources;

- undertake a first level screening of existing and potential emission sources in terms of potential health impacts through the comparison of predicted concentrations to ambient South African standards; and
- provide input, together with SLR and the technical team into air quality management and mitigation measures going forward.
- A qualitative comment on the impact of mining on the micro-climate on site because although this has been raised as an issue, there is limited quantitative data available to assess the issue.

.A copy of the air quality impact assessment will be provided in the EIA and EMP report.

6.1.11 Noise

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009). The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.12 Visual

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009) report. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.13 Archaeological, cultural and heritage resources

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009) and specialist report (PGS, March 2009) undertaken for the approved EIA and EMP. The impacts will be assessed by SLR and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.14 Paleontological resources

No specialist investigations are required. This has been confirmed in consultation with the SAHRA. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.15 Social issues

It is proposed that no further specialist investigations are required. SLR will make use of the information provided in the original EIA and EMP report (Metago, May 2009) report. The impacts will be assessed and detailed management measures will be provided in the EIA and EMP report by SLR.

6.1.16 Economic and sustainability analysis

With reference to the DMR EIA and EMP report template an economic and sustainability analysis is required to determine the impact that mining activities would have towards the alternative land use to meet the

requirements of Regulation 50 of the MPRDA. It should be note that the Tshipi Borwa Mine has already been approved for mining related activities and as such no alternative land use exists. Given this, no economic and sustainability analysis is proposed

Projekverwysing: 710.20008.00008

27 Augustus 2013

TSHIPI É NTLE MANGAANMYNWERKE

OMGEWINGSBESTEKOPNAMEVERSLAG VIR DIE VOORGESTELDE VERANDERINGE AAN OPPERVLAK INFRASTRUKTUUR BY DIE TSHIPI BORWA MYN

DMR-verwysnommer: (NC/30/5/1/2/2/0206MR)
DENC-verwysnommer: (NC/EIA/08/JTG/GAM/TSH 1/2013 / NCP/EIA/0000229/2013)
DEA-verwysingsnommer: (12/9/11/L1259/8)

Geagte Meneer/Mevrou/Mejuffrou

1. INLEIDING

Tshipi é Ntle Mangaanmynwerke (Tshipi) bedryf tans die ontwikkelende Tshipi Borwa Myn op die plaas Mamatwan 331 en Moab 700 suid van Hotazel in die John Taolo Gaetsewe Distriksmunisipaliteit (voorheen bekend as die Kgalagadi Distriksmunisipaliteit) in die Noord-Kaapprovinsie. Die projekligging word in Figuur 1 en Figuur 2 weergegee.

Die myn beskik tans oor 'n goedkeuring (NC/30/5/1/2/2/0206MR) van die Departement van Minerale en Energie (tans bekend as die Departement van Minerale Hulpbronne) en 'n goedkeuring (NC/KGA/KATHU/37/2008) wat deur die Departement van Toerisme, Omgewingsake en Bewaring (tans bekend as die Departement van Omgewingsake en Natuurbewaring) uitgereik is.

Tshipi doen die wysiging van sy goedgekeurde Omgewingsimpakevaluering (OIE) en Omgewingsbestuursprogram (OBPr) aan die hand ten einde voorsiening te maak vir veranderinge aan sy goedgekeurde infrastruktuur-uitleg wat reeds plaasgevind het sowel as vir voorgestelde veranderinge. Veranderinge wat reeds by die Tshipi Borwa Myn plaasgevind het, sluit in:

- die verskuiwing van twee afvalrotshope;
- die verskuiwing van die kantoor, aanleg, werkswinkel en gepaardgaande infrastruktuur;
- veranderinge in ontwerp en inhoudsvermoë van die goedgekeurde stormwaterdamme; en
- veranderinge in die ontwerp van die spoorwegsyspoor.

Voorgestelde veranderinge aan die goedgekeurde infrastruktuur-uitleg sluit in:

- die ontwikkeling van 'n bykomende stormwaterdam;
- die verskuiwing van die laegraadse en fynstofvoorraadstapels;

- die uitbreiding van die bestaande rioolbehandelingsaanleg;
- die uitbreiding van die bestaande dieselbergingsaanleg;
- die ontwikkeling van ’n grensmynbouonderneming met die Mamatwan Myn; en
- ’n mengsel van gruis, sand, afvalrots en uitskotmateriaal om ’n gedeelte van ’n oop skag terug te vul.

SLR Consulting (Africa) (Edms.) Bpk. (SLR) is aangestel om die omgewingsmagtigingsprosesse te bestuur.

As deel van die wysigingsproses aan die projek se omgewingsimpakevaluering (OIE) en omgewingsbestuursprogram (OBPr), is ’n bestekopnameverslag opgestel. Die primêre doel van die bestekopnameverslag is om die perke van ondersoek vir die wysiging van die OIE en OBPr uiteen te sit wat die betekenisvolle evaluering van alle tersaaklike omgewings- en maatskaplike vraagstukke moontlik sal maak. Hierdie dokument bied ’n oorsig van die bestekopnameverslag.

2. AANGEHEGTE DOKUMENTASIE

Die volgende dokumente kom uit die bestekopnameverslag vir u oorsig:
Aanhangsel 1: Vraagstukke geopper deur belangstellende en/of geaffekteerde partye (B&GP’s) en reguleringsowerhede (aanhangsel D van die bestekopnameverslag).
Aanhangsel 2: Perke van ondersoek vir verdere ondersoeke (afdeling 6.1 van die bestekopnameverslag).

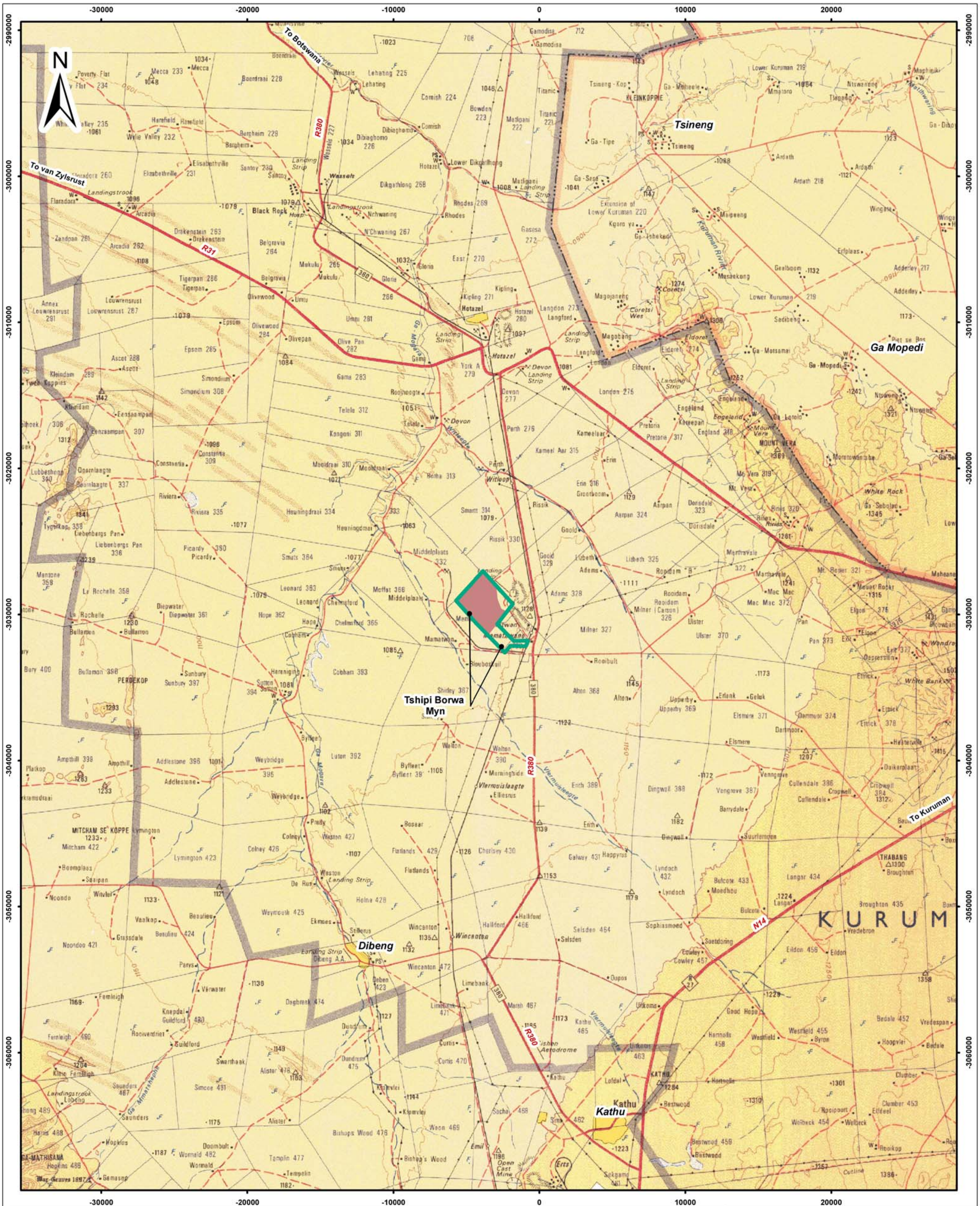

Legend

Mynreg en oppervlak gebruiks area

Oppervlak gebruiks area

0 5 000 10 000 Meters

Scale: 1:250 000 @ A3

Projection: Transverse Mercator

Datum: WGS1984, Lo23

TSHIPI E' NTLE MANGANESE MINING

Figuur 1

Streekligging

SLR

SLR Consulting (Africa) (Pty) Ltd
P O Box 1596, Cramerview, 2060, South Africa
Tel: +27 (11) 467-0945 Fax: +27 (11) 467-0978

710.20008.00008

Julie 2013

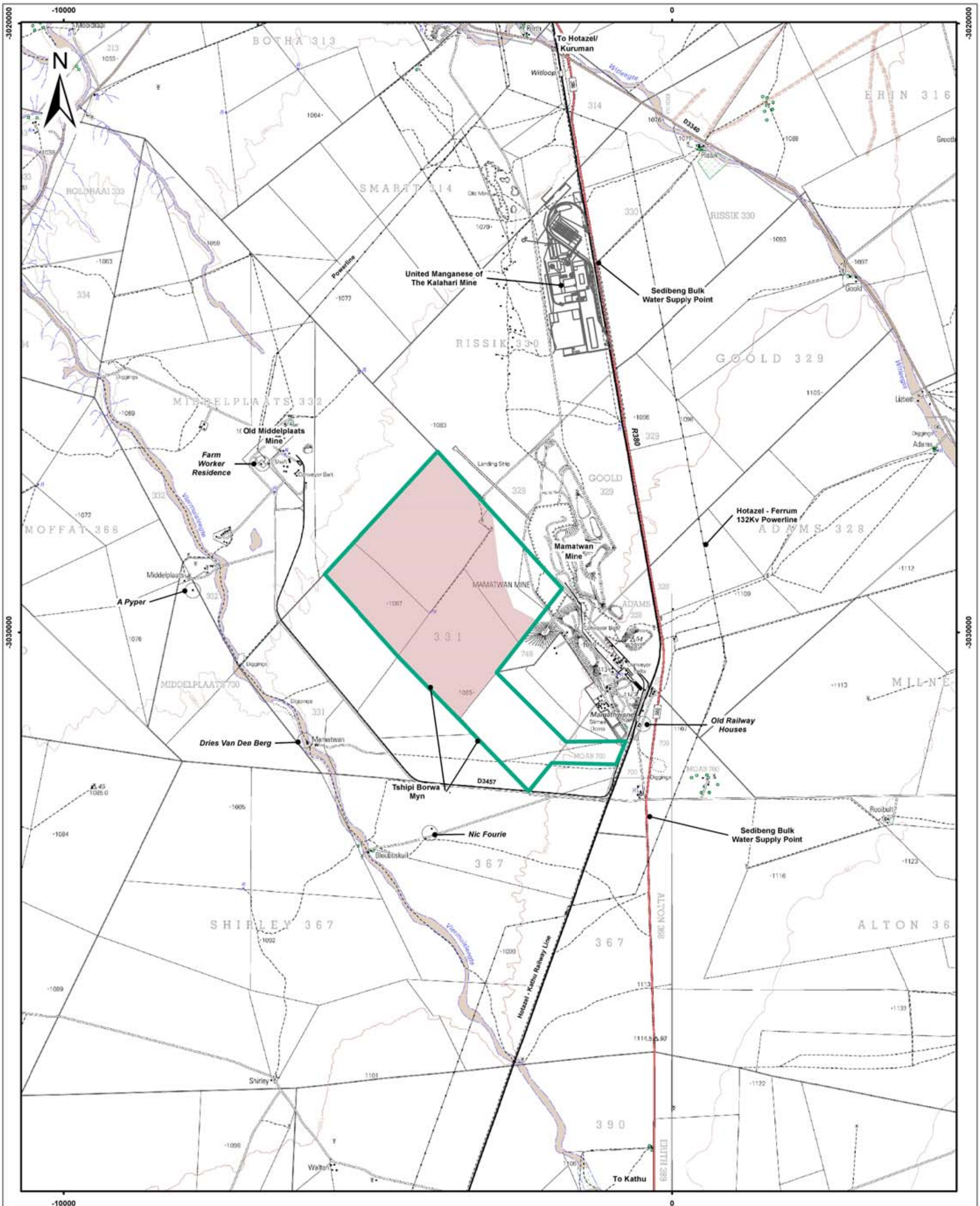

Legend

Mynreg en oppervlak gebruiks area

Oppervlak gebruiks area

0 1 000 2 000 Meters

Scale: 1:60 000 @ A3

Projection: Transverse Mercator

Datum: WGS1984, Lo23

TSHIPI E' NTLE MANGANESE MINING

Figuur 2

Plaaslikeligging

SLR

SLR Consulting (Africa) (Pty) Ltd
P O Box 1596, Cramerview, 2060, South Africa
Tel: +27 (11) 467-0945 Fax: +27 (11) 467-0978

710.20008.00008

Julie 2013

3. OORSIG VAN BESTEKOPNAMEVERSLAG

Die konsep bestekopnameverslag sal vanaf **27 Augustus** tot **7 Oktober 2013** beskikbaar wees vir openbare besigtiging. Volledige afskrifte van die konsep bestekopnameverslag sal, soos ooreengekom tydens die bestekopnamevergaderings, by die volgende lokale vir openbare besigtiging beskikbaar gestel word:

- Joe Morolong Plaaslike Munisipaliteit
- John Taolo Gaetsewe Distriksmunisipaliteit
- Hotazel Plaaslike Biblioteek
- Kathu Plaaslike Biblioteek
- SLR se kantore in Johannesburg
- Elektronies op 'n kompakskyf (CD), wat op versoek aan B&GP's beskikbaar gestel sal word.

Opsommings van die konsep bestekopnameverslag sal per pos of e-pos gestuur word aan alle B&GP's en owerhede wat op die openbare betrokkenheid databasis geregistreer is. Daarbenewens sal B&GP's per SMS in kennis gestel word wanneer die konsep bestekopnameverslag beskikbaar is vir besigtiging.

4. PLAN VAN STUDIE VIR DIE OIE/OBPr

Die primêre oogmerke van die OIE en OBPr wysigingsfase is om:

- die spesialisondersoeke (Julie tot September 2013) te voltooi;
- 'n aansoek om 'n Afvallisensie by die Departement van Omgewingsake (DO) in te dien (Julie 2013);
- 'n OIE en OBPr wysigingsverslag aan B&GP's, die Departement van Minerale Hulpbronne (DMH) en ander reguleringsowerhede vir oorsig te versprei (Desember 2013);
- openbare terugvoervergaderings met B&GP's te voer (Februarie 2014);
- B&GP's se kommentaar aan die DMH te stuur en die finale verslag wat die kommentaar insluit, by die DENC in te dien (Maart 2014); en
- om die rekord van besluite te versprei.

Indien u enige vrae in verband hiermee het, tree asseblief in verbinding met die onderstaande persoon.

Groete

Natasha Daly (Projekbestuurder)
E-pos: ndaly@slrconsulting.com

Namens SLR Consulting (Africa) (Edms.) Bpk.

AANHANGSEL 1: VRAAGSTUKKE GEOPPER DEUR BELANGSTELLENDE EN/OF GEAFFEKTEERDE PARTYE (B&GP'S) EN REGULERINGSOWERHEDE (AANHANGSEL D VAN DIE BESTEKOPNAMEVERSLAG)

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
Prosedurele vraagstukke		
Indien al die voorwaardes van die mynlisensie toegepas word, sou dit korrek wees om te sê dat daar geen verdere veranderinge sal wees nie? Byvoorbeeld, sou daar nie veranderinge wees om 'n behuisingskema, ens. in te sluit nie?	Andrew Pyper, opmerkings geopper by 'n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Daar word geen verdere veranderinge voorgestel nie. Die voorgestelde veranderinge is soos dit in die bestekopname-verslag uiteengesit en tydens die bestekopnamevergadering bespreek is.
Ek is nie teen mynbou of enige soort ontwikkeling nie, maar dit is belangrik om toe te sien dat alle partye in ag geneem word wanneer sulke projekte voortgaan.		Daar is kennis geneem dat u steeds in die toekoms geraadpleeg wil word in die OIE-proses.
Tegniese/projekverwante vraagstukke		
Hoe diep is die ertsliggaam?	Andrew Pyper, opmerkings geopper by 'n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Die diepte van die ertsliggaam wissel tussen 130 tot 270 meter.
Waarom word daar veranderinge aan die infrastruktuur gemaak wat tans goedgekeur is?	Hendrik Venter, opmerkings geopper by bestekopnamevergadering met B&GP's, 30 Julie 2013	Die voorgestelde veranderinge sal voorsiening maak vir 'n verbeterde uitleg van infrastruktuur om beter in die myn se behoeftes te voorsien. Soos aangedui op Skyfie 4 van die voorlegging, sluit dit in die verskuiwing van afvalrotshope om te voorkom dat sterilisasie van minerale in die skag voorkom, verskuiwing van die kantoor, aanleg en verwante infrastruktuur, ontwerp en verandering van vermoë van stormwaterdamme, veranderinge aan die ontwerp van die spoorlyn, die oprigting van 'n bykomende stormwaterdam, verskuiwing van laegraad- en fynstofvoorraadstapels, uitbreiding van die bestaande rioolbehandelingsaanleg, uitbreiding van die bestaande dieselbergingsfasiliteit en die gebruik van uitskotmateriaal om die oop skag mee terug te vul.
Topografie – gevaarlike infrastruktuur		

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
Ons is besorg dat die uitskotdam by die Tshipi Borwa myn sal ingee. Die uitskotdam by die Mamatwan Myn het sowat 10 jaar gelede ingegee. Hoewel die Mamatwan Myn die uitskotmateriaal verwyder het, het die plantegroei steeds gevrek.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.
Watervraagstukke		
Die beskikbaarheid en gehalte van water is vir ons baie belangrik. Sowat 10 jaar gelede het een van ons koeie gevrek weens swak grondwatergehalte. Ons gebruik nie meer hierdie spesifieke boorgat nie. Ons maak wel gebruik van ’n ander grondwaterboorgat op die plaas Moab 700. Die watergehalte van hierdie boorgat is swak, maar dis egter nie so swak dat dit ons vee laat vrek nie. Ons gebruik ook water van die Vaal Ga-Magara-pyplyn. Ons benadruk dus dat baie aandag geskenk moet word aan die gehalte en hoeveelheid van beide die grondwater en oppervlakwater, veral ten opsigte van die terugvul van die oop skag met ’n kombinasie van uitskot, afvalrots, gruis en sand.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	U kommer betreffende die gehalte en hoeveelheid grondwater is in Afdeling 3 van die bestekopnameverslag geïdentifiseer. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.
Lugbesoedelingsvraagstukke		
Watter spesialiswerk is onderneem vir die lugemissielisensie?	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Dit moet nog gedoen word. ’n Luggehalte-impakevaluering sal deur ’n luggehaltespesialis onderneem word. Die perke van ondersoek vir die studie word in Afdeling 6 van die

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
		bestekopnameverslag ingesluit.
Met betrekking tot die basislynomgewing wil ek graag voorstel dat die heersende windrigting inderdaad nie suidoos is nie, maar eerder noordoos.	Protea Leserwane, opmerkings geopper by bestekopnamevergadering met B&GP’s, 30 Julie 2013	Die weerdata wat vir die doeleindes van die voorlegging gebruik is, is van die Kurumanstasie bekom. Die heersende windrigting sal gewysig word om beide suidooste- en noordoostewinde in te sluit. Dit sal tydens die lugspesialisstudie hersien word.
Ek wil graag voorstel dat ’n mikroklimaatondersoek onderneem word betreffende die uitwerking wat dagmynbou op die mikroklimaat het. Die dagmynbou het ’n warmte-eiland tot gevolg waar die inkomende sonbestraling anders gereflekteer word as waar dit op plat grond sou val. Daarom affekteer dit dus die sirkulasie van lug en die klimaat op plaaslike skaal. Terugvulling sou help om dit te verminder deur die gaping waarin die son sy hitte stort te verminder en dit sal meebring dat die sonkrag meer normaal gereflekteer word.	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Die luggehaltespesialisstudie sal ’n kwalitatiewe opmerking oor die vraagstuk van die mikroklimaat insluit, aangesien beperkte kwantitatiewe data beskikbaar is. Die perke van ondersoek vir die studie word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag ingesluit.
Daar is soveel stof. Die plante is met stof bedek en in party gevalle lyk hierdie plante amper wit van al die stof wat op die blare en takke lê.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Dit is as ’n vraagstuk geïdentifiseer in Afdeling 3 van die bestekopnameverslag. Die perke van ondersoek vir die verwante evalueringswerk word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag ingesluit.
Erfenisvraagstukke		
Ons het kennisgewing ontvang van u voorneme om die infrastruktuur uit te brei by die Tshipi Borwa Myn wat op die plaas Mamatwan 331 en Moab 700, suid van Hotazel in die John Taolo Gaetsewe Distriksmunisipaliteit geleë is. Ingevolge	SAHRA, kommentaar per e-pos ontvang, 11 Julie 2013	As deel van die oorspronklike OIE en OBP-proses wat vir die myn onderneem is, is ’n erfenisimpakevaluering op die plaas Moab 700 en Mamatwan 331 onderneem. Die bevindings van hierdie studie was dat geen terreine van wesenlike belang op hierdie plase aangetref word nie. Met inagneming hiervan en met verwysing na Gedeelte 6.1.11

VRAAGSTUK GEOPPER	**DEUR WIE EN WANNEER**	**ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)**
die Wet op Nasionale Erfenis (NHRA), Wet 25 van 1999, word erfenishulpbronne, insluitend argeologiese of paleontologiese terreine ouer as 100 jaar, grafte ouer as 60 jaar en strukture ouer as 60 jaar beskerm. Dit mag nie sonder ’n permit van die tersaaklike hulpbronowerheid versteur word nie. Dit beteken dat voor sodanige terreine deur ontwikkeling versteur word, die onus op die ontwikkelaar (of myn) rus om toe te sien dat ’n Erfenisimpakevaluering gedoen word. Dit moet die argeologiese komponent (Fase 1) en enige ander toepaslike erfeniskomponente insluit. Geskikte (Fase 2) versagting, wat die aanteken, monsterneming en datering behels van terreine wat vernietig gaan word, moet kragtens die vereiste onderneem word. Hoewel dit in die Agtergrondinligtingsdokument (AID) genoem word dat bevind is dat geen noemenswaardige erfenishulpbronne of kulturele materiaal by die Tshipi Borwa Myn aangetref word nie, word geen aanduiding van ’n professionele evaluering gegee nie. Daarom versoek SAHRA dat ’n volle Erfenisimpakevaluering uitgevoer word alvorens enige ontwikkelingsverwante bedrywighede op die terrein plaasvind.		van die bestekopnameverslag, word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. Die behoefte om ’n erfenisondersoek vir die voorgestelde projek te onderneem, sal in verdere besonderhede met u departement bespreek word na die oorsig van die bestekopnameverslag deur SAHRA.

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
Gevolglik sou die vinnigste proses om vir die argeologiese komponent te volg, wees om 'n spesialis te kontrakteer om 'n Fase 1 Argeologiese Impakevalueringsverslag te voorsien. Dit moet gedoen word alvorens enige ontwikkelingsverwante bedrywighede plaasvind. Die Fase 1 Argeologiese Impakevalueringsverslag sal die argeologiese terreine identifiseer en hul belangrikheid evalueer. Dit moet ook aanbevelings maak (soos aangedui in Artikel 38 van die NHRA) oor die proses wat gevolg sal word. Daar sal byvoorbeeld 'n versagtingsfase (Fase 2) moet wees waar die spesialis materiaal sal versamel en die terrein dateer. Teen die einde van die proses mag die erfenisowerheid toestemming gee vir die vernietiging van die terreine. SAHRA is tevrede dat, aangesien alle werk net vlak oppervlakuitgrawings sal behels, geen Paleontologiese Impakevaluering nodig sal wees nie. Enige ander erfenishulpbronne wat geraak kan word, soos geboude strukture ouer as 60 jaar, terreine van kulturele belang wat met mondelinge geskiedenis gepaard gaan, begraafplase en grafte, grafte van slagoffers van konflik en kulturele landskappe of		

VRAAGSTUK GEOPPER	**DEUR WIE EN WANNEER**	**ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)**
besigtigingsplekke, moet ook geëvalueer word.		
Verkeersverwante vraagstukke		
Die toestande van die paaie is onaanvaarbaar.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Daar word kennis geneem van u kommer betreffende die toestand van paaie in die gebied. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.
Skietwerkvraagstukke		
Skietwerk is vir ons ’n ernstige vraagstuk. Hoewel ons huis sowat 7 km van die Mamatwan Myn geleë is, skud dit wanneer skietwerk plaasvind en verskeie krake het in die mure van ons huis verskyn. Daar is tye wanneer die skietwerk skynbaar erger is as gewoonlik. Ons het die Mamatwan Myn gevra om die skietlading minder te maak, maar hulle sê dat hulle groot ontploffings benodig om toegang tot die erts te kry. Dit is ook vir ons baie vreemd dat daar nooit skietmetings by ons huis geneem is wanneer hierdie ontploffings so erg is nie. Hierdie huis dra vir ons baie betekenis; dit is in 1928 gebou en is al vir geslagte in die familie.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Daar is kennis geneem van u opmerking en die impakte van skietwerk op die stabiliteit van huise is in Gedeelte 3 van die bestekopnameverslag geïdentifiseer. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.
Die gedeelte van my plaas wat aan die myn grens is die beste weiding wat ek het. Beeste probeer wegkom van die skietwerk en dit beteken dat hulle in ’n paniek vlug en deur die heining druk. As ons weet watter tye die skietwerk by Tshipi gaan plaasvind, kan ons	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Skietwerk by Tshipi en Mamatwan vind parallel plaas. Dit vind plaas teen ’n voorgeskrewe tyd, gewoonlik 13h00 of 17h00.

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
korrektiewe aksie neem.		
Sosio-ekonomiese vraagstukke: vergoeding, grondgebruik en welstand		
Hoewel die myn nie noodwendig direk verantwoordelik is vir al die probleme wat ons in die verlede ervaar het nie, is die myn egter indirek verantwoordelik vir baie van die probleme wat ons ervaar het. Ons sou nie hierdie probleme ervaar het as die myn nie daar was nie. Hierdie indirekte probleme sluit in: • Drie jaar gelede was daar ’n brand op ons eiendom wat ons oortuig is deur Eskom veroorsaak is tydens die installasie van die kraglyn vir Tshipi. Die rede waarom ons seker is die brand is deur Eskom begin is omdat die brand in die middel van die veld ontstaan het, naby waar Eskom gewerk het en nie langs die pad waar mense soms sigarette by hul motorvensters uitgooi nie. Ons het ’n saak by die polisiestasie gaan oopmaak, maar daar is vir ons gesê dat ons nie ’n saak het nie. Die saak is steeds oop, maar tot vandag is niks gedoen om dit op te los nie. Die verlies aan weidingsgrond is ’n groot uitgawe, aangesien ons alternatiewe grond moet soek waar ons vee kan wei. • Daar was verskeie brande sedert die Tshipi Borwa Myn in aanbou is. By een geleentheid toe ons seun ’n veldbrand op die plaas Moab 700 probeer blus het, het sy bakkie aan die brand geslaan en het ons hom amper verloor. Hy was vir ’n paar dae in die waakeenheid.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Kennis is geneem van u knelpunt oor die veldbrande en die dood en diefstal van lewendehawe. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag. Kennis is geneem van u knelpunt oor die veldbrande en die dood en diefstal van lewendehawe. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
• Tydens die oprigting van die Eskom kraglyn het die mense wat aan hierdie kraglyn gewerk het nie die hekke toegemaak nie, en as gevolg daarvan het beeste pad toe gegaan en is een van ons koeie deur 'n voertuig getref. Daar moet egter kennis geneem word dat ons hiervoor vergoed is. • Party van ons kalwers op die plaas Moab 700 is geslag en aan mense wat by die myn werk, verkoop. • Net om u nog 'n voorbeeld te noem van hoe die myne nie saam met boere werk nie – hoewel dit nie verband hou met die Tshipi Borwa Myn nie – het 'n ertstrok langs die pad naby een van ons plase gebreek en aan die brand geraak. Ons het 'n elektriese heining om hierdie spesifieke plaas en die kragboks en panele het afgebrand as gevolg van die brand wat by die ertstrok begin het. Dit kos ons R40 000.00 om die kragboks en panele te vervang. Ons is bewus daarvan dat dit met enigiemand kon gebeur het, maar weereens: dit was 'n mynvoertuig en ons is nie vergoed nie.		Kennis is geneem van u knelpunt oor die veldbrande en die dood en diefstal van lewendehawe. Dit sal ingevolge die beperking van studie aangespreek word in Afdeling 6 van die bestekopnameverslag.
Ons is bewus daarvan dat die myne hier is om te bly, maar dieselfde kan van die boere gesê word. Daar moet 'n stelsel in plek geplaas word om te verseker dat die myne en boere in staat is om saam te werk. Ons as boere het bydraes gemaak vir die myne. Een so voorbeeld is om Tshipi te voorsien van 'n pyplyn en spoorlynserwituut. Ons het die myne in	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Daar is kennis geneem van u opmerkings en dit sal aan Tshipi gestuur word vir oorweging.

VRAAGSTUK GEOPPER	**DEUR WIE EN WANNEER**	**ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)**
die gebied nog nooit iets weerhou nie, maar wanneer die myne ’n direkte of indirekte impak op boere het, moet die myne ’n vorm van vergoeding bied. Ons raak gefrustreerd want ons loop so baie uitgawes op wanneer ons probeer om die probleme wat deur die myn veroorsaak word, op te los en die myn maak net geld.		
Ons het ’n huurooreenkoms met PHB Billiton gehad vir die gebruik van Gedeelte 3 van die plaas Mamatwan 331 en Moab 700 vir weidingsdoeleindes. Hierdie huurooreenkoms was van krag vir 9 jaar. Ons is deur BHB Billiton ingelig dat ons van die grond moet padgee, want Tshipi gaan ’n myn oprig en daarom is die huurooreenkoms vir weidingsgrond gekanselleer hoewel die 9 jaar tydperk nie verstryk het nie.	Machiel Andries Kruger, opmerkings geopper tydens maatskaplike oorsig, 5 Julie 2013	Daar is kennis geneem van u opmerkings. Die kansellasie van die huurooreenkoms het ingevolge die tersaaklike huurooreenkoms plaasgevind.
Daar is geen ablusiefasiliteite in die noordelike gebied van die Tshipi-terrein nie. Die mynpersoneel spring oor die heining en gebruik my veld as ’n toilet. Daar is ook gevalle van rommelstrooiing.	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Dit is as ’n vraagstuk geïdentifiseer in Gedeelte 3 van die bestekopnameverslag en sal aangespreek word ingevolge die perke van ondersoek wat in Gedeelte 6 van die bestekopnameverslag uiteengesit is.
Sal daar enige inbreuk op my grond gemaak word? Ek is besorg dat daar afvalrots op my eiendom gestort sal word.		Daar sal geen storting en geen indringing van u eiendom plaasvind nie. Tshipi mag nie buite die gebied van sy mynreg uitbrei nie. Die skag sal in ’n noordwestelike rigting ontwikkel word en wetgewing dui daarop dat daar ’n 15 m grens tussen dagmynboubedrywighede en naburige plase moet wees.
Biodiversiteitsvraagstukke		

VRAAGSTUK GEOPPER	DEUR WIE EN WANNEER	ANTWOORD GEGEE DEUR OIE EN TSHIPI PROJEKSPAN (soos gewysig vir die doeleindes van die bestekopname-verslag)
Plantegroei is vatbaar vir dieseldampe sowel as dieselstortings. Een of ander ondersoek moet geloods word waarin die vraagstuk vanuit ’n weidingsperspektief en die impak wat dit op lewendehawe sal hê, ondersoek word. Tshipi moet remediërende maatreëls toepas om die impak van sulke stortings en emissies op die omliggende flora te voorkom of te verminder.	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Die diesel wat op die terrein gestoor word vir hervulling van masjinerie en opwekkers is ingedam en ingeperk. Indien daar stortings of lekkasies voorkom, en wanneer dit gebeur, sal Tshipi die nodige skoonmaakprosedure volg ten einde die impakte wat daarmee verband hou, te verminder. Dit is as ’n vraagstuk geïdentifiseer in Gedeelte 3 van die bestekopnameverslag en sal aangespreek word ingevolge die perke van ondersoek wat in Gedeelte 6 van die bestekopnameverslag uiteengesit is.
Rehabilitasievraagstukke		
In die Kalahari, wanneer die oppervlak versteur word, neem dit jare en jare om te herstel. Om selfs ’n klein hoeveelheid plantegroei te herstel neem tot 20 jaar en gedurende hierdie studie sal slegs pionierspesies herstel. Die beter grasse en struikspesies kan veel langer neem. Bestaande boerderybedrywighede het reeds gelei tot die versteuring van grasspesies wat natuurlik voorkom en weens oorbeweiding en wanbestuur is baie spesies nou bedreig. Elke keer wat daar die een of ander versteuring is wat met mynbou te make het, word hierdie bestaande uitwerking vererger.	Andrew Pyper, opmerkings geopper by ’n bestekopnamevergadering met owerhede, 30 Julie 2013	Rehabilitasie sal gedoen word ingevolge die bestaande OBP wat die beperkings van die grond en klimaat in ag neem met betrekking tot die hervestiging van plantegroei. Besonderhede hieroor sal in die wysiging van OBP voorsien word en ekologiese vraagstukke sal ingevolge die perke van ondersoek wat in Gedeelte 6 van die bestekopnameverslag uiteengesit is, geëvalueer word.

AANHANGSEL 2: PERKE VAN ONDERSOEK VIR VERDERE ONDERSOEKE (AFDELING 6.1 VAN DIE BESTEKOPNAMEVERSLAG)

6.1 VERDERE ONDERSOEKE

Die voorgestelde perke van ondersoek vir verdere ondersoeke word hieronder bespreek. Die perke van ondersoek vir hierdie take is ontwerp om alle vraagstukke aan te spreek wat tydens die bestekopnameproses geïdentifiseer is. Hierdie ondersoeke sal konstruksie-, bedryfs-, uitbedryfstellings- en sluitingsfases dek waar van toepassing en konseptuele sluitingsbeplanningsbeginsels (insluitend na-sluitingbestuur) sal in die OIE/OBPr wysigingsverslag vervat word. Die primêre komponent van die take is evalueringswerk deur spesialiste, SLR en die Tshipi projekspan. Die uitkoms van hierdie stel take sluit spesialisverslae en die OIE/OBPr wysigingsverslag in.

6.1.1 Geologie

Daar word aan die hand gedoen dat geen spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.2 Topografie

Daar word aan die hand gedoen dat geen spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.3 Grond en grondvermoë

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.4 Grondgebruik – op die terrein en omliggende landbou- en residensiële gebruike

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is en oorweging aan bykomende vraagstukke rondom grondgebruik skenk wat tydens die bestekopnameproses deur B&GP's geopper word. Die evaluering en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.5 Skietwerk

Daar word aan die hand gedoen dat geen spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. SLR sal ook knelpunte deur grondeienaars betreffende die uitwerking van skietwerk op behuising en lewendehawe in ag

neem. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.6 Versteuring van paaie deur verkeer wat met die projek verband hou

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere ondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die huidige toestand van paaie is ’n knelpunt vir grondeienaars en dit sal tydens die OIE en OBPr-fase in ag geneem word. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.7 Flora en fauna

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat voorsien is in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is en die biodiversiteitspesialisstudie (EMS, November 2008) wat vir die goedgekeurde OIE en OBPr onderneem is. SLR sal ook grondeienaars se knelpunte betreffende die beperkings rondom die hervestiging van plantegroei vir rehabilitasie en die uitwerking van brandstofdampe op plante in ag neem, hoewel daar beperkte kwantitatiewe data oor die laasgenoemde vraagstuk bestaan. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.8 Hidrologie (oppervlakwater)

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.9 Grondwater

Daar word aan die hand gedoen dat die impakevaluering betreffende ontwatering onveranderd sal bly en dat dit in die OIE en OBPr ingesluit sal word met die gepaardgaande versagtingsmaatreëls.

Betreffende die moontlike verspreiding van grondwaterbesoedeling sal ’n gedetailleerde ondersoek deur SLR onderneem word met spesifieke verwysing van die terugvullingsvoorstel. Die studie se doelwitte sal wees om:

- die konseptuele terreinmodel vir die Tshipi Borwa Myn by te werk;
- die gemineraliseerde afvalmateriaal wat vir die terugvulling van die skag voorgestel word geochemies te tipeer;
- die potensiële impakte op die wateromgewing deur die terugvulling van die skag met afvalmateriaal te evalueer; en
- aanbevelings te maak ten einde potensiële impakte op die grondwateromgewing die hoof te bied.

Geen spesifieke evaluering word vir die ander infrastruktuur en bedrywighede benodig nie, aangesien dit vantevore geëvalueer is en waar van toepassing sal die vorige evaluering by die OIE en OBPr ingesluit word.

6.1.10 Luggehalte

Die uitbreiding van die dieselbergingsaanleg by die Tshipi Borwa Myn sal ’n Lugemissielisensie (AEL) van die DENC vereis. ’n Luggehalte-impakevaluering sal onderneem word ter ondersteuning van die AEL-aansoek. Die luggehalteimpakevaluering sluit in die:

- identifisering van addisionele potensiële stof en ander emissiebronne by die myn;
- bywerk van die model vir hierdie emissiebronne;
- onderneming van ’n eerstevlak sifting van bestaande en potensiële emissiebronne met betrekking tot potensiële gesondheidsimpakte deur die vergelyking van voorspelde konsentrasies met omringende Suid-Afrikaanse standaarde; en
- lewering van insette, tesame met SLR en die tegniese span, oor luggehaltebestuur en toekomstige versagtingsmaatreëls.
- ’n kwalitatiewe opmerking oor die impak van mynbou op die mikroklimaat op die terrein, want hoewel dit reeds as ’n vraagstuk geopper is, is daar beperkte kwantitatiewe data beskikbaar om die vraagstuk te evalueer.

’n Afskrif van die luggehalte-impakevaluering sal in die OIE en OBPr-verslag voorsien word.

6.1.11 Geraas

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr- verslag deur SLR voorsien word.

6.1.12 Visueel

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.13 Argeologiese, kulturele en erfenishulpbronne

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat voorsien word in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) en spesialisverslag (PGS, Maart 2009) wat vir die goedgekeurde OIE en OBPr onderneem is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.14 Paleontologiese hulpbronne

Geen spesialisondersoeke word verlang nie. Dit is in oorleg met SAHRA bevestig. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.15 Maatskaplike vraagstukke

Daar word aan die hand gedoen dat geen verdere spesialisondersoeke benodig word nie. SLR sal gebruik maak van die inligting wat in die oorspronklike OIE en OBPr-verslag (Metago, Mei 2009) voorsien is. Die impakte sal geëvalueer word en gedetailleerde bestuursmaatreëls sal in die OIE en OBPr-verslag deur SLR voorsien word.

6.1.16 Ekonomiese en volhoubaarheidsontleding

Met verwysing na die DMH se OIE en OBPr verslagtemplaat, word ’n ekonomiese en volhoubaarheidsontleding vereis ten einde die impak van mynboubedrywighede op alternatiewe grondgebruik te bepaal om aan die vereistes van Regulasie 50 van die MPRDA te voldoen. Kennis moet geneem word dat die Tshipi Borwa Myn reeds vir mynbouverwante bedrywighede goedgekeur is en as sulks bestaan geen alternatiewe grondgebruik nie. In die lig hiervan, word geen ekonomiese en volhoubaarheidsontleding aan die hand gedoen nie.

Natasha Daly

From: Natasha Daly
Sent: 28 August 2013 04:01 PM
To: Justin Pitt
Subject: Tshipi EMP amendment project_Scoping report summary
Attachments: 2013-08-22-Tshipi Afrikaans Summary.pdf; 2013-08-22-Tshipi English Summary.pdf

TSHIPI É NTLE MANGANESE MINING

ENVIRONMENTAL SCOPING REPORT FOR THE PROPOSED CHANGES TO SURFACE INFRASTRUCTURE AT THE TSHIPI BORWA MINE

Dear Interested and Affected Party

Tshipi é Ntle Manganese Mining (Tshipi) currently operates the developing Tshipi Borwa Mine located on the farms Mamatwan 331 and Moab 700, to the south of Hotazel in the John Taolo Gaetsewe District Municipality (previously known as the Kgalagadi District Municipality) in the Northern Cape Province. Tshipi is proposing to amend its approved Environmental Impact Assessment (EIA) and Environmental Management Programme (EMP) to cater for changes to its approved infrastructure layout that have already taken place as well as proposed changes.

The scoping report for the above mentioned project is available for public review. In this regard please find attached a summary document of the scoping report, available in both English and Afrikaans. Further information on where full copies of the scoping report are available for public review is included in the attached scoping summary documents.

For any further information please do not hesitate to contact me.

Kind regards

Natasha Daly

Natasha Daly
Environmental Assessment Practitioner
SLR Consulting (Africa) (Pty) Ltd

Email: ndaly@slrconsulting.com
Mobile: +27 83 226 8570
Tel: +27 11 467 0945
Fax: +27 11 467 0978

SLR Africa (Block 7)
Fourways Manor Office Park
2191, Cnr Roos and Macbeth Streets
Fourways, Johannesburg, 2060
South Africa

SLR global environmental solutions

Confidentiality Notice and Disclaimer

This communication and any attachment(s) contains information which is confidential and may also be legally privileged. It is intended for the exclusive use of the recipient(s) to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. If you have received this communication in error please email us by return mail and then delete the email from your system together with any copies of it. Please note that you are not permitted to print, copy, disclose or use part or all of the content in any way.

Emails and any information transmitted thereunder may be intercepted, corrupted or delayed. As a result, SLR does not accept any responsibility for any errors or omissions howsoever caused and SLR accepts no responsibility for changes made to this email or any attachment after transmission from SLR. Whilst all reasonable endeavours are taken by SLR to screen all emails for known viruses, SLR cannot guarantee that any transmission will be virus free.

Any views or opinions are solely those of the author and do not necessarily represent those of SLR Management Ltd, or any of its subsidiaries, unless specifically stated.

SLR Consulting (South Africa) (Proprietary) Limited and SLR Consulting (Africa) (Proprietary) Limited are both subsidiaries of SLR Management Ltd.
Registered Office: Unit 2 Fourways Manor Office Park, Cnr Roos and Macbeth Street, Fourways, 2055, Gauteng, South Africa

Natasha Daly

From:	Natasha Daly
Sent:	27 August 2013 04:12 PM
To:	Dineo.Peta@bhpbilliton.com; Rudzani.mudau@bhpbilliton.com; anfour@absamail.co.za; camel@vodamail.co.za; Sam.fiff@transnet.net; dbruiner@eskom.co.za; pyperp@iafrica.com; ebena@absamail.co.za; Carel.reyneke@absamail.co.za; editor@kathugazette.co.za; redakteur@kathugazette.co.za; josephmatshidiso@yahoo.com; protea.leserwane@umk.co.za; wessanc@yahoo.com; nakanyls@eskom.co.za; Gerrie.vanschalkwyk@eskom.co.za; Benito.williams@eskom.co.za; Andrea.vangensen@eskom.co.za; info@afribits.co.za; krugersoret@yahoo.com; bergam@telkomsa.net
Subject:	Tshipi EMP amendment project_Scoping report summary
Attachments:	2013-08-22-Tshipi Afrikaans Summary.pdf; 2013-08-22-Tshipi English Summary.pdf

TSHIPI É NTLE MANGANESE MINING

ENVIRONMENTAL SCOPING REPORT FOR THE PROPOSED CHANGES TO SURFACE INFRASTRUCTURE AT THE TSHIPI BORWA MINE

Dear Interested and Affected Party

Tshipi é Ntle Manganese Mining (Tshipi) currently operates the developing Tshipi Borwa Mine located on the farms Mamatwan 331 and Moab 700, to the south of Hotazel in the John Taolo Gaetsewe District Municipality (previously known as the Kgalagadi District Municipality) in the Northern Cape Province. Tshipi is proposing to amend its approved Environmental Impact Assessment (EIA) and Environmental Management Programme (EMP) to cater for changes to its approved infrastructure layout that have already taken place as well as proposed changes.

The scoping report for the above mentioned project is available for public review. In this regard please find attached a summary document of the scoping report, available in both English and Afrikaans. Further information on where full copies of the scoping report are available for public review is included in the attached scoping summary documents.

The closing date for the submission of comments on the scoping report is **07 October 2013**.

For any further information please do not hesitate to contact me.

Kind regards

Natasha Daly

Natasha Daly
Environmental Assessment Practitioner
SLR Consulting (Africa) (Pty) Ltd

Email: ndaly@slrconsulting.com
Mobile: +27 83 226 8570
Tel: +27 11 467 0945
Fax: +27 11 467 0978

SLR Africa (Block 7)
Fourways Manor Office Park
2191, Cnr Roos and Macbeth Streets
Fourways, Johannesburg, 2060
South Africa

global environmental solutions

Confidentiality Notice and Disclaimer

This communication and any attachment(s) contains information which is confidential and may also be legally privileged. It is intended for the exclusive use of the recipient(s) to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. If you have received this communication in error please email us by return mail and then delete the email from your system together with any copies of it. Please note that you are not permitted to print, copy, disclose or use part or all of the content in any way.

Emails and any information transmitted thereunder may be intercepted, corrupted or delayed. As a result, SLR does not accept any responsibility for any errors or omissions howsoever caused and SLR accepts no responsibility for changes made to this email or any attachment after transmission from SLR. Whilst all reasonable endeavours are taken by SLR to screen all emails for known viruses, SLR cannot guarantee that any transmission will be virus free.

Any views or opinions are solely those of the author and do not necessarily represent those of SLR Management Ltd, or any of its subsidiaries, unless specifically stated.

SLR Consulting (South Africa) (Proprietary) Limited and SLR Consulting (Africa) (Proprietary) Limited are both subsidiaries of SLR Management Ltd.
Registered Office: Unit 2 Fourways Manor Office Park, Cnr Roos and Macbeth Street, Fourways, 2055, Gauteng, South Africa

CONSIGNOR COPY

PN7562809

PostNet Name: PostNet Fourways Mall

Tel. No.: 011 465 8272/77 CIT Acc. No.: Acc#11888

From: (Sender)		To: (Receiver)	
(Company Name)		(Company Name)	
Street Address		Street Address	P.O.BOX 358
Suburb		Suburb	KURUMAN
City/Town	Code	City/Town	Code 8460
Contact	NATASHA Tel 011 4670945	Contact	NIEFER KRUGER Tel
E-mail		E-mail	

Remind receiver to collect to COUNTER or BOX/BAG

TA 731 837 597 ZA

CUSTOMER COPY

702568

Insurance Yes No *If yes, state value*

Domestic OVERNIGHT COURIER 11H00 / ECONOMY (48 HRS-72HRS) / DAWN COURIER 09H00 / SATURDAY / NEXT DAY (24 - 48 HRS) / SAMEDAY COURIER / OTHER SPECIFY / PUBLIC HOLIDAY/ AFTER HOURS

International DOCUMENTS

No. of Parcels	Description	Length in cm	Breadth in cm	Height in cm	Mass in kg
1		40	30	1	0.100
1	Total No. of Parcels	Total Vol		Total Mass	0.100

WE HAVE SEEN AND AGREE TO THE STANDARD CONDITIONS OF CARRIAGE (OVERLEAF) WHICH SHALL APPLY TO THIS CONSIGNMENT AND ALL FUTURE CONSIGNMENTS ACCEPTED BY POSTNET. WE FURTHER DECLARE THAT THIS CONSIGNMENT DOES NOT CONTAIN DANGEROUS GOODS

EXPRESS PACK SECURITY NUMBER ON LIP OF FLYER

SENDER

Name: Natasha Date: 29-8-2013

Signature: [signature] Time: 09:15

CHARGES	RANDS	CENTS
Basic Tariff	R210	—
Surcharge		
Insurance		
Packaging Surcharge		
VAT		
TOTAL INCL. VAT	R210	—

ACCEPTED BY POSTNET

Name: PRAISE

Signature: [signature]

Date: 29-8-13 Time: 09:15

POSTNET Courier

www.postnet.co.za

To track your shipment go to: www.postnet.co.za

...nery in Motion Tel:086 146 6664 03/13 115578B

CONSIGNOR COPY

PN7562811

PostNet Name: PostNet Fourways Mall

Tel. No.: 011 465 8272/77 CIT Acc. No.: Acc#11888

From: (Sender)	To: (Receiver)
(Company Name)	(Company Name)
Street Address	Street Address
Suburb	Suburb: P.O. Box 1490
City/Town Code	City/Town: Eumen. Code 6460
Contact: Natasha Tel: 011 413 0045	Contact: Magdaline Schuping Tel
E-mail	E-mail

Insurance Yes No *If yes, state value*

Domestic
- [x] OVERNIGHT COURIER 11H00
- [ ] ECONOMY (48 HRS-72HRS)
- [ ] DAWN COURIER 09H00
- [ ] SATURDAY
- [ ] NEXT DAY (24 - 48 HRS)
- [ ] SAMEDAY COURIER
- [ ] OTHER SPECIFY
- [ ] PUBLIC HOLIDAY/ AFTER HOURS

International

Remind receiver to collect to COUNTER or BOX/BAG

TA 731 837 606 ZA

CUSTOMER COPY

702568

No. of Parcels	Description	Length in cm	Breadth in cm	Height in cm	Mass in kg
1	Docs	40	30	1	100

Total No. of Parcels | Total Vol | Total Mass

WE HAVE SEEN AND AGREE TO THE STANDARD CONDITIONS [...] (OVERLEAF) WHICH SHALL APPLY TO THIS CONSIGNMENT AND ALL FUTURE CONSIGNMENTS ACCEPTED BY POSTNET. WE FURTHER DECLARE THAT THIS CONSIGNMENT DOES NOT CONTAIN DANGEROUS GOODS

EXPRESS PACK SECURITY NUMBER ON LIP OF FLYER R210-

SENDER

Name: Natasha *Date:* 29-08-13

Signature: [signature] *Time:* 09h20

CHARGES	RANDS	CENTS
Basic Tariff	R210	00
Surcharge		
Insurance		
Packaging Surcharge		
VAT		
TOTAL INCL. VAT	R210	00

ACCEPTED BY POSTNET

Name: Mayhlah

Signature: [signature]

Date: 29/08/13 Time: 09h20

POSTNET Courier

www.postnet.co.za

To track your shipment go to: www.postnet.co.za

Stationery in Motion Tel:086 146 6684 03/13 1155788

Johan Houps
P.O Box 58
Kuruman
8460

Niekie Kruger
P.O Box 358
Kuruman
8460

Oscar Van Antwerpen
P O Box 1
Hotazel
8490

Elias Motia
P.O Box 820
Vryburg
8600

Magdalene Schuping
PO Box 1480
Kuruman
8460

POSTNET
Fourways Mall
Private Bag X033, Rivonia, 2128
Tel: (011) 465-8272/77

Maryrah. 29/08/2013.

CONSIGNOR COPY

PN7562806

PostNet Name: PostNet Fourways Mall

Tel. No.: 011 465 8272/77 CIT Acc. No.: Acc#11888

From: (Sender)
(Company Name)
Street Address
Suburb
City/Town Code
Contact Nanasha Tel 011 467 0945
E-mail

To: (Receiver)
(Company Name)
Street Address PO Box 1
Suburb
City/Town H10920 Code 8490
Contact Oscar van Antwerpen Tel
E-mail

Insurance Yes No *If yes, state value*

Domestic
- [x] OVERNIGHT COURIER 11H00
- [ ] NEXT DAY (24 - 48 HRS)
- [ ] ECONOMY (48 HRS-72HRS)
- [ ] SAMEDAY COURIER
- [ ] DAWN COURIER 09H00
- [ ] OTHER SPECIFY
- [ ] SATURDAY
- [ ] PUBLIC HOLIDAY/ AFTER HOURS

International

Remind receiver to collect to COUNTER or BOX/BAG
TA 731 837 570 ZA
CUSTOMER COPY 702568

No. of Parcels	Description	Length in cm	Breadth in cm	Height in cm	Mass in kg
1	Docs	40	30	1	100g
1	Total No. of Parcels	Total Vol		Total Mass	

WE HAVE SEEN AND AGREE TO THE STANDARD CONDITIONS OF CARRIAGE (OVERLEAF) WHICH SHALL APPLY TO THIS CONSIGNMENT AND ALL FUTURE CONSIGNMENTS ACCEPTED BY POSTNET. WE FURTHER DECLARE THAT THIS CONSIGNMENT DOES NOT CONTAIN DANGEROUS GOODS

EXPRESS PACK SECURITY NUMBER ON LIP OF FLYER R210-00

SENDER

Name: Nanasha *Date:* 29/08/13
Signature: [signature] *Time:* 09h12

CHARGES	RANDS	CENTS
Basic Tariff		
Surcharge		
Insurance		
Packaging Surcharge		
VAT		
TOTAL INCL. VAT		

ACCEPTED BY POSTNET
Name: Mayihal
Signature: [signature]
Date: 29/08/13 Time: 09h12

POSTNET Courier

www.postnet.co.za

To track your shipment go to: www.postnet.co.za

Stationery in Motion Tel:086 146 6684 03/13 1155788

CONSIGNOR COPY

PN7562812

PostNet Name: PostNet Fourways Mall

Tel. No.: 011 465 8272/77 CIT Acc. No.: Acc#11888

From: (Sender)	To: (Receiver)
(Company Name)	(Company Name)
Street Address	Street Address Johan Haps
Suburb	Suburb P.O. Box 58
City/Town Code	City/Town Kuruman Code 8460
Contact Natasha Tel 011 467 0945	Contact Johan Haps Tel
E-mail	E-mail

Insurance Yes No *If yes, state value*

Domestic
- [x] OVERNIGHT COURIER 11H00
- [ ] NEXT DAY (24 - 48 HRS)
- [ ] ECONOMY (48 HRS-72HRS)
- [ ] SAMEDAY COURIER
- [ ] DAWN COURIER 09H00
- [ ] OTHER SPECIFY
- [ ] SATURDAY
- [ ] PUBLIC HOLIDAY/ AFTER HOURS

Remind receiver to collect to COUNTER or BOX/BAG

TA 731 837 583 ZA

CUSTOMER COPY 702568

No. of Parcels	Description	Length in cm	Breadth in cm	Height in cm	Mass in kg
	Docs	40	30	1	1000
1	Total No. of Parcels	Total Vol		Total Mass	

WE HAVE SEEN AND AGREE TO THE STANDARD CONDITIONS OF CARRIAGE (OVERLEAF) WHICH SHALL APPLY TO THIS CONSIGNMENT AND ALL FUTURE CONSIGNMENTS ACCEPTED BY POSTNET. WE FURTHER DECLARE THAT THIS CONSIGNMENT DOES NOT CONTAIN DANGEROUS GOODS

EXPRESS PACK SECURITY NUMBER ON LIP OF FLYER

SENDER

Name: Natasha *Date:* 20-08-13

Signature: [signature] *Time:* 09h17

CHARGES	RANDS	CENTS
Basic Tariff	R210	00
Surcharge		
Insurance		
Packaging Surcharge		
VAT		
TOTAL INCL. VAT		

ACCEPTED BY POSTNET

Name:

Signature: [signature]

Date: 20/08/13 Time: 09h17

POSTNET Courier

www.postnet.co.za

To track your shipment go to: www.postnet.co.za

Stationery in Motion Tel:086 146 6684 03/13 1155788

CONSIGNOR COPY

PostNet Name: PostNet Fourways Mall

Tel. No.: 011 465 8272/77 CIT Acc. No.: Acc#11888

PN7562810

From: (Sender)		To: (Receiver)	
(Company Name)		(Company Name)	
Street Address		Street Address	P.O. Box 720
Suburb		Suburb	
City/Town	Code	City/Town	Vryburg Code 8600
Contact	Natasha Tel 0" 467 0945	Contact	Elias Moria Tel
E-mail		E-mail	

Remind receiver to collect to COUNTER or BOX/BAG

TA 731 837 610 ZA

CUSTOMER COPY 702568

Insurance Yes No *If yes, state value*

Domestic
- ✓ OVERNIGHT COURIER 11H00
- ☐ ECONOMY (48 HRS-72HRS)
- ☐ DAWN COURIER 09H00
- ☐ SATURDAY
- ☐ NEXT DAY (24 - 48 HRS)
- ☐ SAMEDAY COURIER
- ☐ OTHER SPECIFY
- ☐ PUBLIC HOLIDAY/ AFTER HOURS

International ☐ DOCUMENTS ☐ NON-DOCUMENTS

No. of Parcels	Description	Length in cm	Breadth in cm	Height in cm	Mass in kg
1	Docs				100g
Total No. of Parcels	Total Vol		Total Mass		

WE HAVE SEEN AND AGREE TO THE STANDARD CONDITIONS OF CARRIAGE (OVERLEAF) WHICH SHALL APPLY TO THIS CONSIGNMENT AND ALL FUTURE CONSIGNMENTS ACCEPTED BY POSTNET. WE FURTHER DECLARE THAT THIS CONSIGNMENT DOES NOT CONTAIN DANGEROUS GOODS

EXPRESS PACK SECURITY NUMBER ON LIP OF FLYER R140-00

SENDER

Name: Natasha *Date:* 20/08/13

Signature: [signature] *Time:* 09h24

CHARGES	RANDS	CENTS
Basic Tariff	R140	00
Surcharge		
Insurance		
Packaging Surcharge		
VAT		
TOTAL INCL. VAT		

ACCEPTED BY POSTNET

Name: Marina

Signature: [signature]

Date: 20/08/13 Time: 09h24

POSTNET Courier

www.postnet.co.za

To track your shipment go to: www.postnet.co.za

Tel:086 146 6684 03/13 1155788